

– Mint az ellenség. Ha az ember nincs ott mellettük, kipusztítják mindenből – mondta hevesen az úr a tornácon, ahogy a felesége kijött a szobából.

– Mi az, kedves? – ijedt meg az asszony, aki nem volt hozzászokva, hogy nyugalmas, kövér ura hangosan beszéljen. Valami nagy bajtól félt.

– Egy lécre volt szüksége, és elvágott egy hatméteres oszlopot. Megtette volna egy másfél méteres lécc!

Olyan fájdalmasan panaszkodott, ahogy csak a birtokos tud panaszkodni, akinek kárt tesznek az alkalmazottak.

Az asszony csillapította, hogy ne adja oda magát a bánatnak, már ehhez hozzá kell szokni, ez mindig így ment, s mindig így lesz.

– Á, á! – kiáltott most fel a férfi, s a kertbe nézett a tornácról. A kertben a kertésze felesége dolgozott. Kapálta a fiatal eprest, s most két kisgyerek jött hozzá, és azokkal elment a munkából.

– Mit akar ez? Hova megy ez?

Leste, hogy a kertésznő lomposan és rettentő lassan haladt felé a díófa felé.

El nem tudta képzelni, mit akar. Már egész nap dühítette, hogy olyan lassan dolgozik, hogy az árnyék gyorsvonati sebességgel rohan hozzá képest, de most minden vére a fejébe tódult, hogy mért hagyta ott a munkáját.

Az órája ott volt a markában, most meg akarta állapítani, hogy mennyi idő alatt kerül vissza a kapához.

A felesége elment a reggeliért. Maga hozta fel a kávé, s jó sok tetejét rakott rá, mert az ura így szereti. Ő ugyan nem tudja meginni a pillét, de ha az ember így akarja, hát kedvezett neki, s mind rárakta, ami a lábason volt.

Amikor visszatért, az ura még mindig ott ült, s az óra a markában volt.

– No, hova ment?

– Affene tudja! Már egész nap a guta kerülget, hogy úgy áll, és úgy mozog, mintha engem akarna bosszantani... Többet áll, mint lehajlik. Tízszer, tizenötször belevágja a kapát. Akkor már feláll. Éppen számoltam a másodperceket, hogy mennyi ideig dolgozik, és mennyi ideig ácsorog.

– Ó, ne izgassa magát. Ez mindig így csinál. Ehhez hozzá kell szokni.

– Nem lehet. Ehhez nem lehet hozzászokni. Semmi munkát nem végez. Nem híjhatok idegen napszámot, mert akkor megsértődne az ura, hogy nem a felesége kapja a napszámot, így pedig csak kilopják a pénzt a zsebemből... Nem bírom megérteni ezt a gazságot, hogy van lelke az egész napot, a napokat, az egész nyarat így töltöni el, hogy egy pillanatra meg nem erőlteti magát.

– Maga valósággal vadászatot rendez, kedves. Úgy áll itt, mint a vadászkutya, mikor lesben van.

– Az is vagyok. De ma lestoppolom, ma pontosan írom, jegyzem, hogy hány másodpercnyit dolgozik egy óra alatt. S most, mikor már egy fél órája jegyzem, akkor csak otthagyja a munkahelyét, és elmegy a gyerekekkel, s nem tudom, mit csinál ott a díófa megett... Az első fél órából kidolgozott tizenhat percet, ellazsált tizennégyet... S most odavan már hét teljes perce. S nem tudom, mi a fenét csinál...

– Mért nem megy oda, kedves, mért nem nézi meg?

– Én most azt akarom megállapítani, hogy mennyit dolgozik, és mennyit lop.

– Menjen oda, és szóljon rá.

– Előbb meg akarom állapítani, hogy mennyit produkál, hogy legyen mire hivatkozni. Mert azt akarom tudni, hogy ha nem vagyok itt, akkor mit csinálhatnak ezek. Ha most odamegyek és rákiabálok, azt elhiszem, hogy hozzáfog dolgozni, de énnekem a jellemével kell tisztában lennem, hogy tudjam azt, mire lehet számítani, ha nem látja az ellenőrző szem... Most már kilenc perce, és még nem tudom, hova lett...